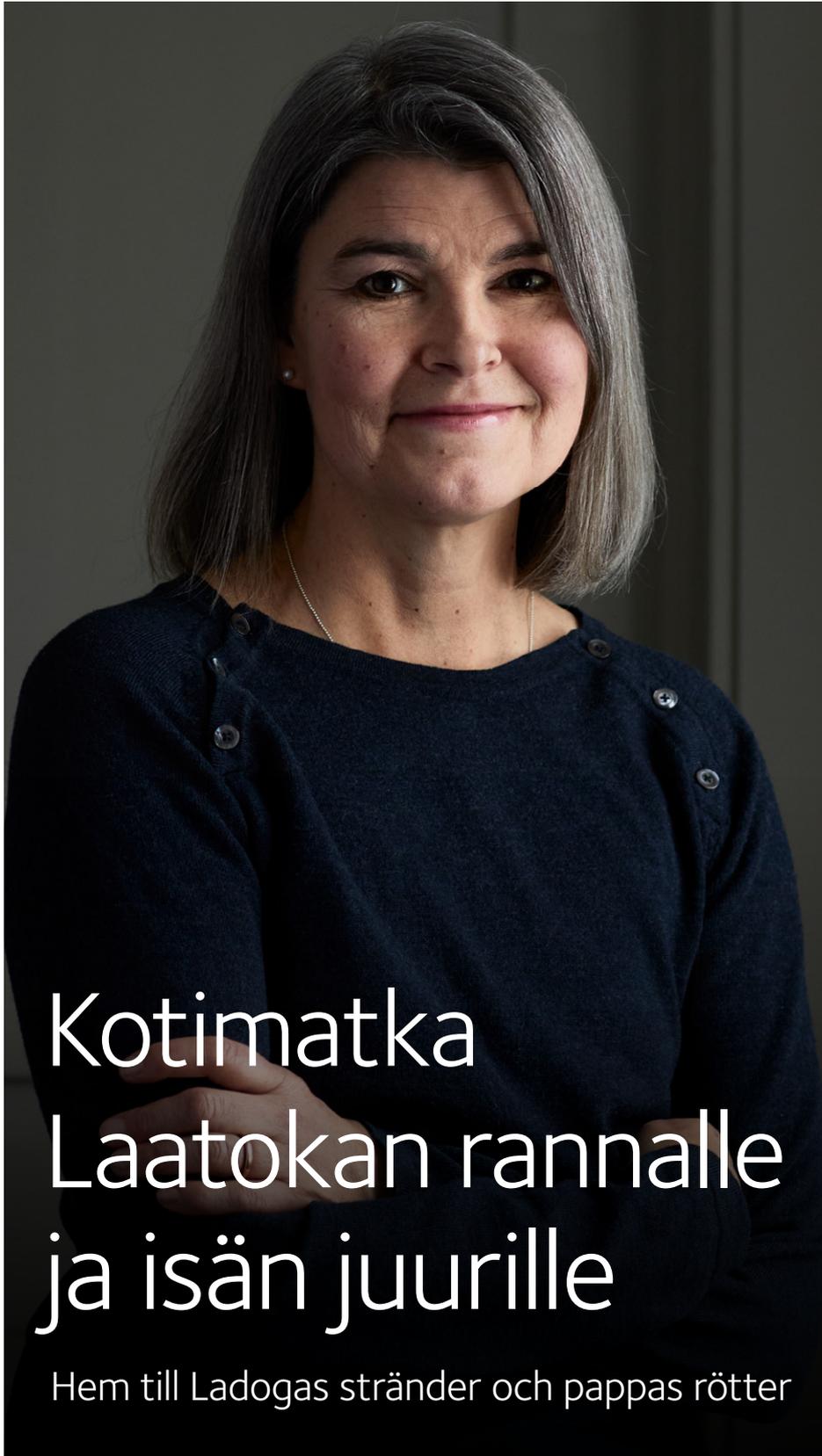

Himmeli

RUOTSINSUOMALAINEN SEURAKUNTALEHTI • SVERIGEFINSKT FÖRSAMLINGSBLAD

Kotimatka Laatokan rannalle ja isän juurille

Hem till Ladogas stränder och pappas rötter

RUOTSINSUOMALAISET • SVERIGEFINLÄNDARE
HELMIKUU • FEBRUARI 2023

FOTO: DANIEL LÖNNBÄCK

Uusi työ – arkkipiispa Martin Modéus

Ärkebiskop Martin Modéus
– ny på jobbet

Suomalaisten sotalasten jälkeläiset

De finska krigens ättlingar

**RUOTSINSUOMALAISTEN
PÄIVÄ 24. HELMIKUUTA.
OLE YLPEÄ JUURISTASI!**

Den 24 februari är det
sverigefinnarnas dag.
Var stolt över dina rötter!

Ruotsin kirkko

Aamu sarastaa

Katson auringonlaskua. Tänään on ollut kaunis päivä. Taivas on sininen. Auringon vaaleankeltainen kimallus tekee maassa olevan lumen valkoiseksi. Päivän päättyessä värit ovat kuin ruotsinsuomalaisten lipusta.

Vuosi sitten katosi valkoinen. Sota alkoi meidän päivänämme 24. helmikuuta. Näimme mustia otsikoita. Jäljellä jäivät kuitenkin keltainen ja sininen muistutuksena vapaudesta ja vahvasta identiteetistä.

Me ruotsinsuomalaiset Ruotsin kirkossa tarvitsemme värejämme, taivaansinistä ristiä, jota ympäröivät auringon keltainen loiste ja valkoiset pellot. Ne kertovat identiteetistämme ja yhteenkuuluvuudesta, mutta myös vapaudesta, jonka Jeesus on saavuttanut meille voittamalla pahuuden, kärsimyksen ja kuoleman.

24. helmikuuta on merkkipäivä. Perinteet ja yhteys toisiin ihmisiin ovat silloin huomiomme kohteina.

Ja päivä muuttuu yöksi. Auringonlaskun jälkeen sarastaa uusi päivä. ”Jumala näki, että niin oli hyvä. Tuli ilta ja tuli aamu. (1. Mooseksen kirja 1:12–13)

JONATAN EDLUND

Det blev morgon

Jag tittar ut mot solnedgången. Idag har det varit en vacker dag och himlen är blå. Solens ljusgula sken gör snön på marken vit. Dagens slut är som färgerna i sverigefinländarnas flagga.

För ett år sedan försvann det vita. Kriget startade på vår dag, den 24 februari och vi såg mörka rubriker. Kvar fanns dock gult och blått, en påminnelse om frihet och stark identitet.

Vi sverigefinländare i Svenska kyrkan behöver våra färger, himlens blåa kors omgiven av solens gula glans och de vita fälten. De talar om vår identitet och samhörighet, men också om den frihet som Jesus gett oss i segern över ondska, lidande och död.

Den 24 februari är en märkesdag, där vi uppmärksammar våra traditioner och gemenskap.

Och dagen övergår i natt. Efter solnedgången kommer en ny dag. ”Och Gud såg att det var gott. Det blev kväll och det blev morgon.” (1 Mosebok 1:12–13)

JONATAN EDLUND

FOTO: GUSTAF HELLSING/IKON

Palveleva puhelin on sinua varten

Onko sinulla vaikeaa elämässä juuri nyt? Ahdistaa ihmisuhteet, suru, sairaus tai taloudellinen tilanne? Oletko yksinäinen? Palvelevaan puhelimeen voit soittaa, voit keskustella chatissa tai lähettää nettikirjeen. Kaikissa kanavissa keskustele luottamuksellisesti ja turvallisesti. Puhuminen auttaa.

svenskakyrkan.se/palvelevapuhelin

Sverigefinska telefonjouren är för dig

Har du svårt i livet just nu? Får du ångest av relationer, sorg, sjukdom eller ekonomiska problem? Känner du dig ensam? Du kan ringa till Sverigefinska telefonjouren, chatta med oss eller skicka ett digitalt brev. I alla kanaler har du ett samtal i förtroende och trygghet. Det hjälper att prata.

svenskakyrkan.se/sverigefinskatelefonjouren-papu

PUHELIN / TELEFON
020-26 25 00
Joka ilta klo 21–23

CHATTI / CHATT
Torstaisin ja sunnuntaisin
klo 18–20

NETTIKIRJE / DIGITALT BREV

TOIMITUS/REDAKTION HIMMELI

Ruotsin kirkon ruotsinsuomalainen seurakuntalehti, Svenska kyrkan sverigefinska församlingsblad ges ut av Svenska kyrkan

TOIMITUSKUNTA/REDAKTIONSRÅD: Jonatan Edlund, Anna Hellström, Eeva-Liisa Kettunen, Anna Toivonen

TAITTO/GRAFISK FORM: New Normal

KANSIKUVA/FOTO OMSLAG: Åsa Liffner

Kyrkguiden-sovellus

Kyrkguiden opastaa seurakuntaan. Lataa sovellus App Store- tai Google Play -sovelluskaupoista hakusanalla ”Kyrkguiden” tai ”Svenska kyrkan”.

Kyrkguiden

Appen Kyrkguiden visar vägen till församlingen. Ladda ner appen från App Store eller Google Play, använd sökord ”Kyrkguiden” eller ”Svenska kyrkan”.

FOTO: JOHANNES FRANDSEN/IKON

Kuuntele ehtookelloja - lauantaisin klo 18.00

Yksinkertainen ja vapaasti toteutettu minihartaus, joka johdattaa alkavan pyhän viettoon. Ehtookelloja lähetetään Tukholman suomalaisesta seurakunnasta ja eri puolilta Ruotsia. Niitä voi katsella ja kuunnella myös myöhemmin.

[Ehtookellot verkossa joka lauantai klo 18.00.](#)

Käytämme ruutukodeja

Skannaa ruutukoodi puhelimesi tai tabletillasi. Näin pääset verkkosivulle, joka on liitetty artikkeliin.

Vi använder QR-koder

Skanna QR-koden med din mobil eller surfplatta, så kommer du till den webbsida som är kopplad till artikeln.

Arkkipiispa: Monikielisyys on luterilaista

Martin Modéus on hiljattain aloittanut tehtävässään Ruotsin kirkon arkkipiispana. Hän oli aikaisemmin Linköpingin hiippakunnan piispa. Hän on saanut hyvin hienon vastaanoton, mutta vieläkin tuntuu siltä, että hän uusi töissä. Nyt on tutustuttava moniin uusiin yhteyksiin.

Ympäröivä maailma on muuttunut lyhyessä ajassa. Viime vuonna sota tuli lähelle, myös meitä Pohjolassa. Ehkä tänä päivänä monet muutkin jakavat suomalaisten tuntemuksia. Suomellahan on pitkä yhteinen raja Venäjän kanssa. Myös historialliset siteet ja sukulaissuhteet Ruotsin ja Suomen välillä ovat entisestään vahvistuneet.

Arkkipiispa Martin toivoo, että maailma voisi ottaa askeleen kohti lientymistä, suurempaa ymmärrystä ja avoimuutta toinen toista kohtaan. Kaipauksemme rauhaan ilmentää toivoa, joka on ulottuvillamme.

Monikielisyttä luterilaisissa kirkkoissa

Martin puhuu ruotsinsuomalaisen seurakuntatoiminnan inklusiivisesta luonteesta.

– Ruotsinsuomalaisten on tärkeää saada olla omissa yhteyksissään. Meidän tulee pitää paremmin kiinni niistä työntekijöistä, jotka osaavat suomea. Heillä tulisi olla mahdollisuus esimerkiksi päivystää Palvelevassa puhelimessa omalla kielellään. Elävät, monikieliset yhteisöt, pitäisivät olla itsestään selviä luterilaisille kirkkoille. Eri kielet ja kulttuurit ovat lahjoja kirkolle. Minusta on tietenkin mukavaa ja rikastuttavaa, jos eri kieliryhmät silloin tällöin kohtaavat eri yhteyksissä.

Ruotsinsuomalainen työ toimii eri tavoin eri hiippakunnissa ja kaikilla paikoin ei ole omaa suomalaista työntekijää.

Huoli lähimmäisestä

Martin Modéuksen mielestä yhteistyötä ja suunnitelmia on jatkuvasti arvioitava, jotta toiminta voi jatkua ja kehittyä. Tämä on ensisijaisesti paikallisseurakunnan tehtävä.

– Tiedämme, että meillä on hyviä yhteyksiä ja yhteistyötä yli maan rajojen. Porvoon yhteistyösopimuksen myötä kuulumme luterilaisten ja anglikaanisten kirkkojen perheeseen. Tunnustamme toistemme pappeuden ja näin seurakunnilla on mahdollisuus rekrytoida työntekijöitä myös muista Porvoon yhteisön kirkkoista. On tärkeää löytää työntekijöitä, joilla on kielikompetenssi.

Lopuksi arkkipiispa Martin korostaa sitä, että meidän pitää hyödyntää aikaisempia kokemuksia ja näkökulmia siitä, millaista oli tulla uuteen maahan.

– Enemmän kuin koskaan tarvitsemme nyt huolenpitoa lähimmäisestämme, riippumatta tämän identiteetistä. Meidän tulee olla yhdessä ja rukoilla maailman puolesta. Jeesus sanoo meille tänäänkin: ”Rakastakaa vihollisianne ja rukoilkaa niiden puolesta, jotka vainoavat teitä.”

– Ruotsinsuomalaisessa seurakuntayhteydessä on monia näkökulmia, jotka on tarpeen säilyttää. Niitä tulee levittää myös suurempiin yhteyksiin.

ANNA TOIVONEN

Ärkebiskopen: flerspråkighet självklart

Martin Modéus har nyligen påbörjat sitt uppdrag som ärkebiskop i Sverige, han var tidigare biskop i Linköpings stift. Han tycker att han har fått ett väldigt fint bemötande, men att det fortfarande råder en genuin ”ny på jobbet”-känsla med många nya sammanhang att sätta sig in i.

FOTO: DANIEL LÖNBECK

Omvärlden har förändrats på kort tid, under året som gick kom kriget nära, även för oss nordbor. De känslor som präglat Finland, med sin långa gräns mot Ryssland, delas kanske av än fler av oss idag. Även de historiska band och det släktskap som alltid funnits med Finland har stärkts ytterligare.

Ärkebiskop Martin önskar att världen kunde ta några steg mot en lägre anspänning, större tolerans och öppenhet för varandra. Vår längtan efter fred är ett uttryck för det hopp som ligger inom räckhåll.

Flerspråkiga gemenskaper i lutherska kyrkor

När det gäller det sverigefinska sammanhanget, talar Martin om verksamhetens inkluderande karaktär.

– Det är viktigt att få ha sina egna sammanhang. Vi behöver än bättre ta vara på de medarbetare som kan finska och ge dem möjlighet att vara tillgängliga inom exempelvis den sverigefinska telefonjouren. För lutherska kyrkor bör det i grunden vara självklart med flerspråkiga gemenskaper med många levande språk. De olika språken och kulturerna är en gåva till kyrkan som helhet. Jag tycker förstås att det är roligt och berikande om de olika språkgrupperna då och då möts i olika sammanhang.

Det sverigefinska arbetet fungerar på olika sätt i olika stift och på vissa håll saknas det medarbetare.

Omsorg om medmänniskan

Enligt ärkebiskop Martin behöver vi kontinuerligt se över olika samarbeten och planeringsformer för att verksamheten ska leva och utvecklas. Det är främst en fråga för den enskilda församlingen.

– Vi vet att det i vardagen finns goda kontakter och samarbete också över landsgränsen. Genom Borgågemenskapen finns en kyrkogemenskap som rymmer lutherska och anglikanska kyrkor. Inom denna gemenskap erkänner vi varandras prästvigningar och det finns möjlighet för församlingarna att också rekrytera medarbetare med språklig kompetens.

Till sist säger ärkebiskop Martin att vi behöver ta vara på tidigare erfarenheter och perspektiv på hur det är att komma till ett nytt land.

– Mer än någonsin behövs omsorgen om medmänniskan, oavsett hennes identitet. Vi behöver sluta oss samman och be för världen. Jesus säger till oss också idag att ”älska era fiender och be för dem som förföljer er”.

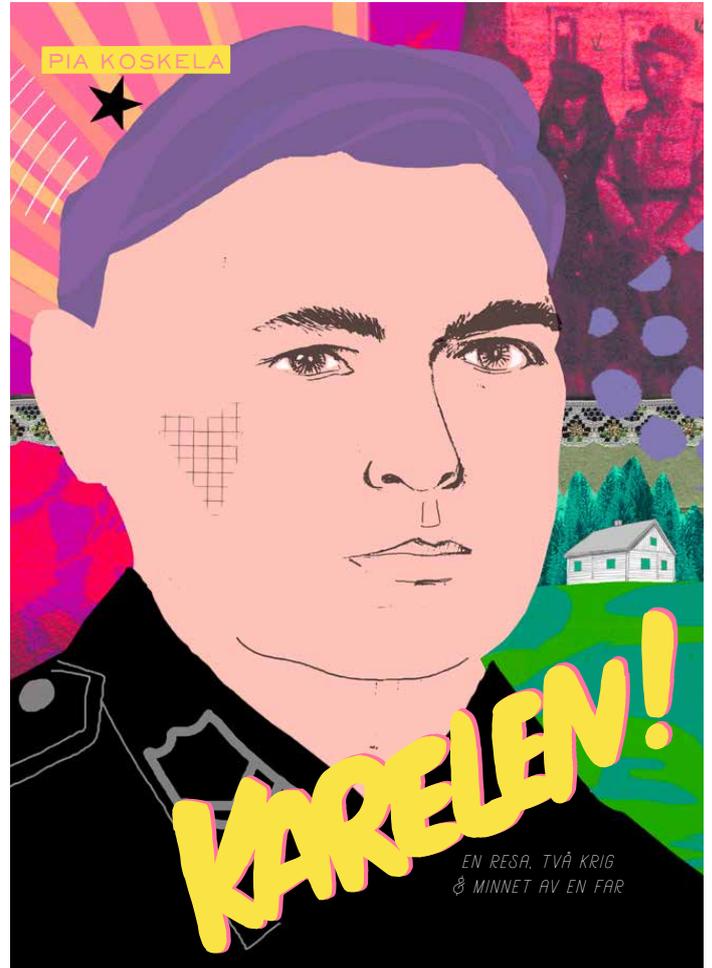
– I den sverigefinska gemenskapen finns många perspektiv som är viktiga att bevara för den enskilda sammanhållningen men också att förmedla vidare i det större sammanhanget.

ANNA TOIVONEN

Kotimatka Laatokan rannalle ja isän juurille

Vuonna 2003 Pia Koskela teki matkan isänsä kotikylään Laatokan rannalle. Matkalla Pia löysi omat juurensa. Ne antoivat elämään uuden ylpeyden. Kollaasikirjassaan ”Karelen!” Pia kuvaa matkalta nousseita mielikuvia ja ajatuksiaan.

Pia on ruotsinsuomalainen kirjailija ja kuvittaja, joka asuu Värmdössa Tukholman ulkopuolella.
Foto: Åsa Liffner

– Olen ajatellut kirjan olevan kuin pieni raamattu, sanoo Pia. Se on minulle rakas.

Kirjassa kerrotaan Pian matkasta Karjalaan. Siinä on myös Pian omaan nuoruuteen liittyviä ajatuksia sekä tapahtumia Suomen ja Neuvostoliiton välisissä sodissa 1940-luvulla.

Pian perheessä ei puhuttu sotakokemuksista, siitä oli hiljainen sopimus. Pia muistelee, kuinka heille lapsena sanottiin ”ette te koskaan tule ymmärtämään”. Jonkun kerran Pian isä kuitenkin kertoi siitä, mitä hänelle oli sodassa tapahtunut.

”Jonkun kerran Pian isä kuitenkin kertoi siitä, mitä hänelle oli sodassa tapahtunut.”

Uusi identiteetti ylpeydenaihe

Parikymmentä vuotta sitten Pian isä sairastui Alzheimerin tautiin ja kuoli siihen vuonna 2010.

– Kun isä kuoli, sain mahdollisuuden tehdä mitä halusin. Aivan kuin ovi olisi auennut minulle, vapaudentunne, vaikka mukana oli myös surua.

– Tein ensin kuvia, mutta en pystynyt puhumaan niistä. Sitten kun aloin puhua niistä, huomasin kuinka tärkeää se oli.

Tiedon lähde

Kunskapens
källa

Tervetuloa seurakuntaasi!

Sydämemme suomen kielellä vietetään jumalanpalveluksia ja keskusteluryhmissä tavataan. Kasteet, vihkimiset ja hautajaiset pidetään ja kotikäynnit tehdään tarvittaessa.

Karlstadin hiippakunnan kymmenessä kirkkoherrakunnassa on suomenkielistä toimintaa: Degerfors-Nysund, Filipstad, Forshaga-Munkfors, Grums, Hammarö, Karlskoga, Karlstad, Kristinehamn, Mellerud ja Storfors.

Jumalanpalvelus

Jumalanpalvelukset vietetään säännöllisesti vuoden aikana. Juhlimme joulua, pääsiäistä, itsenäisyyspäivää ja äitienpäivää ja laulamme kauneimpia joululauluja.

Keskusteluryhmät

Keskusteluryhmissä keskustellaan suomeksi suurista ja pienistä asioista sekä uskosta ja elämästä.

Degerfors: Elämän keskellä. Johtaja: Merja Piispanen. Tiistai klo 14.

Lesjöfors: Elämän keskellä. Johtaja: Merja Piispanen. Keskiviikko klo 13.

Storfors: Elämän keskellä. Johtaja: Merja Piispanen. Maanantai klo 14.

Karlskoga: Hyvän olon –piiri. Johtaja: Merja Piispanen. Torstai klo 14.

Karlstad: Hyvän olon –piiri. Johtaja: Lotta Okkonen. Tiistai klo 14.

Kirkkolliset toimitukset

Ota yhteyttä yhteen papeista, kun kaste, vihkiminen tai hautajaiset pidetään suomeksi, ruotsiksi tai molemmilla kielillä.

Välkommen till din församling!

På vårt hjärtas språk, finska firar vi gudstjänst och träffas i samtalsgrupper. Vi håller dop, vigsel, begravning och gör hembesök vid efterfrågan.

I tio pastorat i Karlstads stift finns verksamhet på finska: Degerfors-Nysund, Filipstad, Forshaga-Munkfors, Grums, Hammarö, Karlskoga, Karlstad, Kristinehamn, Mellerud och Storfors.

Gudstjänster

Gudstjänster på finska firas regelbundet under året. Vi firar jul, påsk, självständighetsdagen och morsdag och sjunger de vackraste julsångerna.

Samtalsgrupper

I samtalsgrupperna samtalar vi på finska om stort och smått, om tron och livet.

Degerfors: Mitt i livet. Ledare: Merja Piispanen. Tisdag kl. 14.

Lesjöfors: Mitt i livet. Ledare: Merja Piispanen. Onsdag kl. 13.

Storfors: Mitt i livet. Ledare: Merja Piispanen. Måndag kl. 14.

Karlskoga: Må bra-gruppen. Ledare: Merja Piispanen. Torsdag kl. 14.

Karlstad: Må bra-gruppen. Ledare: Lotta Okkonen. Tisdag kl. 14.

Kyrkliga handlingar

Ta kontakt med någon av prästerna om du vill ha dop, vigsel eller begravning på finska, svenska eller på båda språken.

Meidän lehdistämme Tiedon lähde tulee osa kansallista lehteä Himmeli, joka julkaistaan neljä kertaa vuodessa.

Tässä luetaan jännittäviä seloituksia, mitä tapahtuu seurakunnassasi ja saadaan tietoa suomeksi ja ruotsiksi.

Vår tidning Kunskapens källa blir nu en del av den nationella tidningen Himmeli, som ges ut fyra gånger per år.

Här kan du läsa spännande reportage, se vad som händer i din församling och få information på finska och svenska.

Kalenteri

Filipstadin seurakunta

1.3.	13:00	Elämän keskellä	Lesjöforsin kirkko
29.3.	13:00	Elämän keskellä	Lesjöforsin kirkko
6.4.	12:00	Kiirastorstaimessu	Lesjöforsin kirkko
26.4.	13:00	Elämän keskellä	Lesjöforsin kirkko
24.5.	13:00	Elämän keskellä	Lesjöforsin kirkko
4.6.	15:00	Päämessu, kesäjuhlat	Rämmenin kirkko

Forshaga-Munkforsin seurakunta

24.2.	11:00	Juhlamessu	Forshagan kirkko
		ruotsinsuomalaisten päivänä	

Grumsin kirkkoherrakunta

11.3.	15:00	Päämessu	Solbergin kirkko
10.6.	15:00	Päämessu	Solbergin kirkko

Hammarön seurakunta

11.3.	11:00	Päämessu	Skoghallin kirkko
10.4.	14:00	Pääsiäismessu	Skoghallin kirkko
10.6.	11:00	Päämessu	Hammarön kirkko

Karlstadin kirkkoherrakunta

21.2.	14:00	Hyvän olon -piiri	Västerstrandin kirkko
21.3.	14:00	Hyvän olon -piiri	Västerstrandin kirkko
18.4.	14:00	Hyvän olon -piiri	Västerstrandin kirkko
14.5.	12:00	Äitienpäivänmessu	Västerstrandin kirkko
16.5.	14:00	Hyvän olon -piiri	Västerstrandin kirkko

Kristinehaminan kirkkoherrakunta

25.2.	15:00	Päämessu	Pyhän Olavin kappeli
10.4.	10:00	Pääsiäismessu	Pyhän Olavin kappeli
14.5.	16:00	Äitienpäivänmessu	Pyhän Olavin kappeli
11.6.	15:00	Päämessu	Pyhän Olavin kappeli

Mellerudin kirkkoherrakunta

Kodissa on keskustelu- ja lauluryhmejä. Haluatko olla mukana? Ota yhteyttä diakoniin Tina Manner, puh. 0530-362 00 tai kirkkoherraan Lena Hildén, puh. 0725-13 67 15.

Storforsin seurakunta

20.2.	14:00	Elämän keskellä	Storforsin kirkko
25.2.	11:00	Päämessu	Storforsin kirkko
6.3.	14:00	Elämän keskellä	Storforsin kirkko
25.3.	11:00	Päämessu	Storforsin kirkko
3.4.	14:00	Elämän keskellä	Storforsin kirkko
29.4.	11:00	Päämessu	Storforsin kirkko
8.5.	14:00	Elämän keskellä	Storforsin kirkko
27.5.	11:00	Päämessu	Storforsin kirkko
12.6.	14:00	Elämän keskellä	Storforsin kirkko

Degerfors-Nysundin seurakunta

28.2.	14:00	Elämän keskellä	Seurakuntakoti
12.3.	12:00	Päämessu	Degerforsin kirkko
28.3.	14:00	Elämän keskellä	Seurakuntakoti
9.4.	12:00	Pääsiäismessu	Degerforsin kirkko
25.4.	14:00	Elämän keskellä	Seurakuntakoti
7.5.	12:00	Päämessu	Degerforsin kirkko
23.5.	14:00	Elämän keskellä	Seurakuntakoti
3.6.	13:00	Jumalanpalvelus, grillaus	Grytenin rannalla

Karlskogan seurakunta

13.2.	13:00	Kahvihartaus	Suomiseura
14.2.	14:30	Lauluja ja muistoja	Lötängen
16.2.	14:00	Hyvän olon -piiri	Seurakuntakoti
26.2.	15:00	Päämessu	Karlskogan kirkko
2.3.	14:00	Hyvän olon -piiri	Seurakuntakoti
7.3.	14:30	Lauluja ja muistoja	Lötängen
16.3.	14:00	Hyvän olon -piiri	Seurakuntakoti
26.3.	15:00	Päämessu	Karlskogan kirkko
30.3.	14:00	Hyvän olon -piiri	Seurakuntakoti

6.4.	16:30	Kiirastorstaimessu	Karlskogan kirkko
9.4.	15:00	Pääsiäismessu	Karlskogan kirkko
13.4.	14:00	Hyvän olon -piiri	Seurakuntakoti
18.4.	14:30	Lauluja ja muistoja	Lötängen
27.4.	14:00	Hyvän olon -piiri	Seurakuntakoti
30.4.	15:00	Päämessu	Karlskogan kirkko
8.5.	13:00	Kahvihartaus	Suomiseura
11.5.	14:00	Hyvän olon -piiri	Seurakuntakoti
23.5.	14:30	Lauluja ja muistoja	Lötängen
25.5.	14:00	Hyvän olon -piiri	Seurakuntakoti
28.5.	15:00	Päämessu	Karlskogan kirkko
3.6.	13:00	Jumalanpalvelus	Grytenin rannalla
8.6.	14:00	Hyvän olon -piiri	Seurakuntakoti

Kalendern

Filipstads församling

1/3	13:00	Mitt i livet	Lesjöfors kyrka
29/3	13:00	Mitt i livet	Lesjöfors kyrka
6/4	12:00	Skärtorsdagsmessa	Lesjöfors kyrka
26/4	13:00	Mitt i livet	Lesjöfors kyrka
24/5	13:00	Mitt i livet	Lesjöfors kyrka
4/6	15:00	Högmässa, sommarfest	Rämmens kyrka

Forshaga-Munkfors församling

24/2	11:00	Festmessa på sverigefinländarnas dag	Forshaga kyrka
------	-------	---	----------------

Grums pastorat

11/3	15:00	Högmässa	Solbergskyrkan
10/6	15:00	Högmässa	Solbergskyrkan

Hammarö församling

11/3	11:00	Högmässa	Skoghalls kyrka
10/4	14:00	Påskmessa	Skoghalls kyrka
10/6	11:00	Högmässa	Hammarö kyrka

Karlstads pastorat

21/2	14:00	Må bra-grupp	Västerstrandskyrkan
21/3	14:00	Må bra-grupp	Västerstrandskyrkan
25/4	14:00	Må bra-grupp	Västerstrandskyrkan
14/5	12:00	Morsdagsmessa	Västerstrandskyrkan
23/5	14:00	Må bra-grupp	Västerstrandskyrkan

Kristinehamns pastorat

25/2	15:00	Högmässa	Sankt Olavs kapell
10/4	10:00	Påskmessa	Sankt Olavs kapell
14/5	16:00	Morsdagsmessa	Sankt Olavs kapell
11/6	15:00	Högmässa	Sankt Olavs kapell

Melleruds pastorat

I hemmet har vi samtals- och sånggrupper. Vill du vara med? Ta kontakt med diakon Tina Manner, tel. 0530-362 00 eller kyrkoherde Lena Hildén, tel. 0725-13 67 15.

Storfors församling

20/2	14:00	Mitt i livet	Storfors kyrka
25/2	11:00	Högmässa	Storfors kyrka
6/3	14:00	Mitt i livet	Storfors kyrka
25/3	11:00	Högmässa	Storfors kyrka
3/4	14:00	Mitt i livet	Storfors kyrka
29/4	11:00	Högmässa	Storfors kyrka
8/5	14:00	Mitt i livet	Storfors kyrka
27/5	11:00	Högmässa	Storfors kyrka
12/6	14:00	Mitt i livet	Storfors kyrka

Degerfors-Nysunds församling

28/2	14:00	Mitt i livet	Församlingshemmet
12/3	12:00	Högmässa	Degerfors kyrka
28/3	14:00	Mitt i livet	Församlingshemmet
9/4	12:00	Påskmessa	Degerfors kyrka
25/4	14:00	Mitt i livet	Församlingshemmet
7/5	12:00	Högmässa	Degerfors kyrka
23/5	14:00	Mitt i livet	Församlingshemmet
3/6	13:00	Gudstjänst, grillning	Grytens strand

Karlskoga församling

13/2	13:00	Kaffeandakt	Finska föreningen
14/2	14:30	Sånger och minnen	Lötängen
16/2	14:00	Må bra-grupp	Församlingshemmet
26/2	15:00	Högmässa	Karlskoga kyrka
2/3	14:00	Må bra-grupp	Församlingshemmet
7/3	14:30	Sånger och minnen	Lötängen
16/3	14:00	Må bra-grupp	Församlingshemmet
26/3	15:00	Högmässa	Karlskoga kyrka
30/3	14:00	Må bra-grupp	Församlingshemmet

6/4	16:30	Skärtorsdagsmessa	Karlskoga kyrka
9/4	15:00	Påskmessa	Karlskoga kyrka
13/4	14:00	Må bra-grupp	Församlingshemmet
18/4	14:30	Sånger och minnen	Lötängen
27/4	14:00	Må bra-grupp	Församlingshemmet
30/4	15:00	Högmässa	Karlskoga kyrka
8/5	13:00	Kaffeandakt	Finska föreningen
11/5	14:00	Må bra-grupp	Församlingshemmet
23/5	14:30	Sånger och minnen	Lötängen
25/5	14:00	Må bra-grupp	Församlingshemmet
28/5	15:00	Högmässa	Karlskoga kyrka
3/6	13:00	Gudstjänst	Grytens strand
8/6	14:00	Må bra-grupp	Församlingshemmet

Yhteystiedot

KONTAKTINFORMATION

RUOTSIN KIRKON KOTISIVU JA TOIMINNASTA / SVERIGE KYRKANS HEMSIDOR OM VERKSAMHET

Karlstadin hiippakunta / Karlstads stift 054-1724 00 svenskakyrkan.se/karlstadsstift/ruotsinsuomalainen-seurakuntatyö
Himmeli ja Tiedon lähde / Kunskapens källa svenskakyrkan.se/karlstadsstift/tiedon-lahde---kunskapens-kalla
Ruotsin kirkon kansallinen kotisivu suomeksi svenskakyrkan.se/suomeksi
Svenska kyrkans nationella hemsida svenskakyrkan.se/finska

SEURAKUNTA / FÖRSAMLING	PUH. / TEL.	KOTISIVU / HEMSIDA
Degerfors-Nysund	0586-656 00	svenskakyrkan.se/degerfors-nysund
Filipstad	0590-187 50	svenskakyrkan.se/filipstad
Forshaga-Munkfors	054-87 55 00	svenskakyrkan.se/forshaga-munkfors
Grums	0555-424 50	svenskakyrkan.se/grums
Hammarö	054-5421 00	svenskakyrkan.se/hammaro
Karlskoga	0586-688 00	svenskakyrkan.se/karlskoga
Karlstad	054-1414 00	svenskakyrkan.se/karlstad
Kristinehamn	0550-879 00	svenskakyrkan.se/kristinehamn
Mellerud	0530-362 00	svenskakyrkan.se/mellerud
Storfors	0550-600 42	svenskakyrkan.se/storfors

Suomenkieliset työntekijät

FINSKSPRÅKIGA MEDARBETARE

Ia Ojala, seurakuntapedagogi/församlingspedagog
puh./tel. 054-14 15 14, s-posti/e-post ia.ojala@svenskakyrkan.se
Palvelee Karlstadin kirkkoherrakuntaa | betjänar Karlstads pastorat

Jonatan Edlund, pappi/präst
puh./tel. 0586-688 41, s-posti/e-post jonatan.edlund@svenskakyrkan.se
Palvelee Värmlannin seurakuntia | betjänar församlingarna i Värmland

Kaarina Danskain, diakoni/diakon
puh./tel. 0554-68 80 86, s-posti/e-post kaarina.danskain@svenskakyrkan.se
Palvelee Kilin kirkkoherrakuntaa | betjänar Kils pastorat

Lena Hildén, pappi/präst
puh./tel. 0725-13 67 15, s-posti/e-post lena.hilden@svenskakyrkan.se
Palvelee Dalslänns seurakuntia | betjänar församlingarna i Dalsland

Lotta Okkonen, pappi/präst
puh./tel. 054-87 55 16, s-posti/e-post lotta.okkonen@svenskakyrkan.se
Palvelee Forshaga-Munkforsin ja Grumsin seurakuntia | betjänar Forshaga-Munkfors och Grums församlingar

Merja Piispanen, diakoni-assistentti/diakoniassistent
puh./tel. 0586-688 30, s-posti/e-post merja.piispanen@svenskakyrkan.se
Palvelee itä-Värmlannin seurakuntia | betjänar församlingarna i östra Värmland

Tina Manner, diakoni/diakon
puh./tel. 0530-362 00, s-posti/e-post tina.manner@svenskakyrkan.se
Palvelee Mellerudin kirkkoherrakuntaa | betjänar Melleruds pastorat

RUOTSINSUOMALAISTEN PÄIVÄ 24. HELMIKUUTA. OLE YLPEÄ JUURISTASI!

– Tein kirjan ja historiikin, jonka itse haluaisin lukea. Kirjan voi lukea matkakertomuksena tai myös Suomen historian kuvauksena.

– Olen hetkittäin epäillyt, onko kertomukseni kiinnostava. Miksi joku haluaisi lukea tällaista?

– En tiennyt mitään menneestä, mutta halusin tietää lisää Karjalasta ja perheeni historiasta. Tiedän, että monilla ruotsinsuomalaisilla on samanlaisia kokemuksia.

Kirja antoi Piale uuden ylpeyden ja samalla uuden identiteetin.

– Olen todella ylpeä suomalaisesta taustastani. Nyt haluan ”kylpeä” kaikessa suomalaisessa ja oppia lisää. Kirja on avannut minussa hanaan, jota en halua sulkea.

– Tuntuu kuin olisin tullut kaapista; Olen niin pitkään pidätellyt jotakin sisälläni. Nyt annan itselleni oikeuden tehdä sitä, mitä tarvitsen voidakseni hyvin.

”Tein kirjan ja historiikin, jonka itse haluaisin lukea. Kirjan voi lukea matkakertomuksena tai myös Suomen historian kuvauksena.”

Tamara-serkku avaa suvun historiaa

Matka herätti myös kiinnostuksen suomen kieleen, jota hän ei nuorena oppinut. Pia puhuu innolla ja lämmöllä suomen kielen opinnoistaan Tukholman yliopistossa. Hän haluaa oppia lisää Suomesta, sen elämästä, kulttuurista ja kirjallisuudesta.

– Ajattele, että saan lukea Aleksis Kiven Seitsemän veljestä -kirjaa ja puhua siitä muiden kanssa!

Karjalan matkan aikana Pia tutustui Tamara-serkkuunsa, joka on juuri täyttänyt 90 vuotta. Nyt he ovat usein yhteydessä toisiinsa.

– Tamara on aito karjalainen. Hän on ihana persoona: vieraanvarainen, iloinen ja eloisa. Hän on kiitollinen siitä, että olen kiinnostunut Suomesta.

Tamaran kautta Pia on saanut kuulla lisää suvun historiasta. Ovi maailmaan, josta isä ei koskaan puhunut, on Tamaran kautta avautunut Piale.

Karjala ja menetetty koti

Kirjan avulla voimme ymmärtää tarinoita Karjalan evakuoimisesta. Pia tapasi sotaveteraaniryhmän Helsingin laivalla ja sai kuulla heidän kertomuksiaan sodasta ja Karjalan kauneudesta sekä aistia heidän suruaan menetetyistä kotiseudusta. Tätä hän kuvaa kirjassa.

– En tiennyt mitään tästä historiasta, sanoo Pia, mutta nyt minulla on oikeus kokea se. Tapasin useita veteraaneja ja heidän kokemuksiaan käsittelin varoen.

”He olivat sekä vihaisia että surullisia siitä, mitä näkivät.”

– Matkalla olleet ottivat etäisyyttä tämän päivän Karjalaan. He olivat sekä vihaisia että surullisia siitä, mitä näkivät. Samaan aikaan he kertoivat siitä, kuinka hienoa ja hyvin kaikki oli ollut silloin ennen.

Paljon yhteydenottoja

Kirja ”Karelen!” on otettu hyvin vastaan. Piale se on merkinnyt sisäistä tutkimusmatkaa. Hän on oppinut yhä enemmän omasta itsestään. Pia ei juuri nyt ajattele kirjaansa kovin usein.

– Se on tässä ja muhii, ihmiset löytävät sen vähitellen, sanoo hän. Nyt tahdon hyödyntää energiaa, jota kirjan julkaisu antoi.

– Olen saanut kirjan tiimoilta monia kirjeitä, sähköposteja ja puheluita suomalaisilta ihmisiltä, jotka ovat halunneet kertoa oman historiansa. Nyt he ovat ylpeitä suomalaisia, on aivan kuin olisi erityisen hienoa olla juuri suomalainen.

JONATAN EDLUND

RUNOSÄNG
Östersjöfinsk sångstil på versmättet runosångsmeter eller kalevalameter. Har en speciell rytm, jobbar med upprepningar & alliteration* vilket hjälper den som sjunger att minnas allt utantill.
*Ordens två första stavelser är fonetiskt lika

LARIN PARASKE
1833–1904
Runosångare + centralgestalt inom finsk folklitning. Fattig. Jean Sibelius hörde henne gråtsjunga. Albert Edelfelt målade av henne. Hon blev livt av en kändis men dog utblottad.

Elias Lönnrot
1802-1884
FAKTA:
– Var son till en skräddare
– Flick studera (i Åbo & Helsingfors)
– Var med & grundade Finska litteratursällskapet 1831
– Jobbade som distriktsläkare i Kajana 1833-53
– Professor i finska språket i Helsingfors i 10 år
– Utvecklade den nya finska psalmboken
– Skrev en svensk-finsk ordbok
– Gifte sig som 47-åring. Fem barn. Alla utom en dog i sjukdomar. Även frun dog tidigt, i TBC
– Elias avled i torpet där han en gång föddes, 82 år
FÖRNYADE DET FINNSKA SKRIFTSPRÅKET!

I.K Inha
FOTOGRAF
1865-1930
Han reste runt på ökar & dokumenterade livet i de kareiska dyarna. Bilden visar svenskbyråk 1917/Eno 1893.

Hem till Ladogas stränder och pappas rötter

År 2003 gjorde Pia Koskela en resa till sin fars hembygd vid Ladogas strand. Resan öppnade hennes ögon för sitt ursprung och gav livet en ny stolthet. De samlade intrycken av resan och hennes tankar skildrar hon i collageboken "Karelen!".

– Boken är tänkt att vara som en liten bibel, säger Pia. Den ligger mig varmt om hjärtat.

Berättelsen tar upp Pias resa till Karelen, men också teman och tankar om uppväxten och händelser i kriget mellan Finland och Sovjetunionen på 1940-talet.

Under uppväxten var det underförstått i familjen att man inte fick prata om upplevelserna under kriget. Pia minns att man sade "ni kommer aldrig att förstå". Ändå finns det några få tillfällen då hennes far talade om det som hänt honom.

Stolthet med ny identitet

För ungefär tjugo år sedan drabbades Pias far av Alzheimers sjukdom och han dog år 2010 i sviterna av den.

– När han gick bort, fick jag tillåtelse att göra som jag ville. Det var som en dörr som öppnades. Det var en frihetskänsla, men också sorg i det.

– Först gjorde jag bilder, men kunde inte prata om det. När jag sedan började att prata, insåg jag att det här var viktigt.

– Jag gjorde en bok och historia som jag själv skulle vilja läsa. Man kan läsa boken som en reseberättelse, men också som en skildring av Finlands historia.

– Men det har funnits stunder då jag har tvivlat på att min berättelse är intressant. Varför skulle någon vilja läsa det här?

– Jag visste ingenting om det som varit, men jag ville lära mig mer om Karelen och min familjs historia. Det finns många sverigefinnar som är som jag.

Boken blev startskottet till en ny stolthet och identitet.

– Jag är väldigt stolt över mitt finska arv. Nu vill jag bada i allt finskt och lära mig mer. Boken har öppnat en kran som jag inte vill stänga av.

– Det känns som om jag har kommit ut, eftersom jag har hållit det tillbaka så länge. Nu ger jag mig rätten att göra det jag behöver göra för att må bra.

Tamara-kusinen öppnar familjens historia

Med resan väcktes också intresset för det finska språket, som hon inte lärde sig som ung, men som hon nu studerar. Pia talar engagerat och varmt om studierna i finska på Stockholms universitet och vill lära sig mer om Finland som land, dess liv, kultur och litteratur.

– Tänk att få läsa Aleksis Kivi "Sju bröder" och prata om den med andra!

I samband med resan till Karelen lärde Pia känna sin äldre kusin Tamara, som nyss har fyllt nittio år. Nu har de ofta kontakt med varandra.

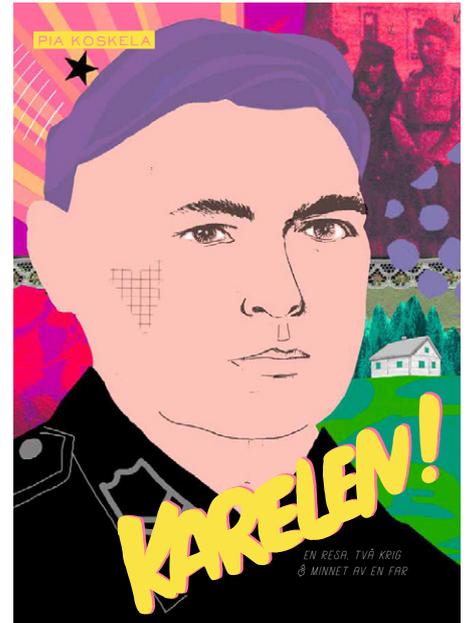
– Tamara är en riktig karelare. Hon är en sådan härlig person, gästvänlig, glad och sprallig.

Hon är tacksam för att jag har hittat intresset för Finland.

Genom Tamara fick Pia lära känna sina släkts historia. Det blev en öppning in i det som hennes far aldrig talade om.

Karelen – det förlorade hemmet

Boken blev också en ingång att förstå de berättelser som rörde evakueringen av Karelen. På båten till Helsingfors, som skildras i boken, träffade Pia en grupp krigsveteraner. Hon fick höra deras historier om kriget, om Karelens skönhet och sorgen över en förlorat hembygd.

Omslaget till Pia Koskelas bok "Karelen!", utgiven på Syster förlag.

– Jag var ovetande om den här historien, säger Pia, men jag har nu rätt att uppleva den. Jag mötte en del veteraner och med dem fick man vara väldigt försiktig och inte klampa in i deras upplevelser.

– Bland resenärerna fanns det ett distansförhållande till Karelen idag. De var både arga och ledsna över det de såg. Samtidigt pratade folk om hur fint och bra det hade varit där.

Många har hört av sig

Boken "Karelen!" har fått ett gott mottagande. För Pias del har den inneburit en inre upptäcktsresa, att komma ut och vidare och få veta mer om sig själv. Pia tänker inte särskilt mycket på boken just nu.

– Den ligger och puttrar, folk upptäcker den pö om pö, säger hon. Och nu vill jag ta till vara på energin jag har fått av att jag lyckades ge ut min bok.

– Tack vare boken har jag fått så många brev, e-post och telefonsamtal från finska människor som velat berätta och dela sin historia. Nu är man stolt över att vara finländare; det är nästan hajpat att vara från Finland.

JONATAN EDLUND

Den 24 februari är det sverigefinnarnas dag. Var stolt över dina rötter!

Suomalaisten sotalasten jälkeläiset

Oletko suomalainen sotalapsi? Tai onko vanhempasi, isovanhempasi tai muu sukulaisesi tullut sotalapsena Suomesta Ruotsiin? Silloin voit päästä mukaan kirjaan, johon Liv i Sverige -yhdistys parhaillaan kokoaa tekstejä yhteistyössä kirjailija Susanna Alakosken kanssa.

Voit päättää itse, kuinka pitkän tekstin ja missä muodossa haluat tarinasi kirjoittaa. Voit kirjoittaa suomeksi tai ruotsiksi. Ota yhteyttä yhdistykseen, jos haluat kertoa tarinasi suullisesti.

Lähetä tekstisi viimeistään 15. maaliskuuta 2023 sähköpostilla info@livisverige.org. Laita viestin otsikoksi De finska krigens ättlingar. Voit myös lähettää kirjeen yhdistykselle: Liv i Sverige, c/o Ingrid Sjökvist, Karlbergastigen 10, 151 56 Södertälje. Muista kertoa nimesi ja yhteystietosi.

Kirjan julkaisee Ordfront-förlag ja sen on tarkoitus ilmestyä vuoden 2024 alussa. Kaikki, joiden tarina julkaistaan, saavat kaksi kirjaa kiitokseksi. Lähetetyt tekstit arkistoidaan Nordiska museetin kokoelmiin tulevaa tutkimusta varten, noin 15 tekstiä valitaan kirjaan.

De finska krigens ättlingar

Är du ett finskt krigsbarn? Kanske barn, barnbarn eller på annat sätt släkt med någon som är det? Då har du möjlighet att komma med i den bok som föreningen Liv i Sverige, i samarbete med författaren Susanna Alakoski, nu samlar in texter till.

Du avgör själv hur långt och i vilken form du vill skriva din berättelse. Du kan skriva på finska eller svenska. Ta kontakt med föreningen om du vill förmedla din berättelse muntligen. Skicka in din text senast den 15 mars 2023 till info@livisverige.org. Skriv "De finska krigens ättlingar" i ämnesraden. Du kan också skicka brev till föreningen: Liv i Sverige, c/o Ingrid Sjökvist, Karlbergastigen 10, 151 56 Södertälje. Glöm inte berätta vem du är och ange dina kontaktuppgifter.

Ett femtontal av texterna väljs ut i boken, som beräknas utkomma i början av 2024, på Ordfront förlag. Alla medverkande får två exemplar var som tack för sin medverkan. Inkomna texter arkiveras av Nordiska museet för framtida forskning.

JAETAAN TASAN SAMAN TAIVAAN ALLA

TÄNÄ ILTANA YLI 800 MILJOONAA
IHMISTÄ KÄY NÄLKÄISENÄ NUKKUMAAN

* 110 kruunua riittää esim. yhden perheen viikon ruokaostoksiin Filippiineillä. Lähde: wfp.org

Muutamme maailmaa

TEKSTI · TEXT: EMMA VAN KERSBERGEN, PAPPI/PRÄST

FOTO: JOHANNES FRANSEN/IKON

Kuka sinä olet? Mistä olet kotoisin? Tuttuja kysymyksiä, kun kaipaamme yhteyttä toisiin ihmisiin. Lokeroimme ja sijoitamme myös mielellämme toisiimme kartalle. Kohtaamme itsekkin ennakkoluuloja.

MYÖS JEEUSKSEN aikalaiset olivat ennakkoluulojen vietävissä. ”Voiko Nasaretista tulla mitään hyvää?” Tätä epäili yksi Jeesuksen seuraajista, kun ensi kertaa kuuli hänestä.

NASARETIN MIES, JEEBUS, ei lokeroinut tai arvostellut ihmisiä, eikä ruokkinut ennakkoluuloja. Hän päinvastoin rikkoi rajoja sanoin ja teoin. Hän kohtasi rakastaen yhteisön hylkimät, kutsui mukaansa yllättäviä ihmisiä. Hänen elämänsä julisti: jokainen on Jumalan kuvaksi luotu ja Jumalalle rakas.

MIKÄ RIKKAUS ONKAAN saada elää tässä Jumalan kuvien joukossa. Yhdellä juuret Suomessa, toisella Ruotsissa ja kolmannella Nasaretissa. Juuremme ovat muovanneet meistä sellaisia Jumalan kuvia kuin me tänä päivänä olemme. Tässä joukossa meitä kutsutaan Jeesuksen jalanjäljille: kohtaamaan ja rakastamaan niitä, joiden kanssa me jaamme yhteiset juuret, sekä niitä, joiden juuret ovat meille vieraat.

TÄMÄN KUTSUN ÄÄRELLE meidät hiljentää myös ruotsinsuomalaisten päivän alla alkava paastonaika. Kuljemme silloin Jeesuksen rinnalla kohti Jerusalemiä, kohti Jeesuksen ristinkuolemaa.

PAASTONAIKANA POHDIMME: Mitä tarkoittaa se, että Jumala on rakastanut meitä niin paljon, että hän on kuollut puolestamme? Miten se liittyy elämäämme ja mihin se meitä kutsuu?

KUKA SINÄ OLET? Olet Jumalan luoma ja armahtama. Maailmaa muuttavaan työhönsä lähettäjä ihminen.

Att förändra världen

Vem är du? Varifrån kommer du? Bekanta frågor för oss som längtar efter gemenskap med andra. Också vi placerar gärna varandra i olika fack och på olika ställen på kartan. Vi har också egna erfarenheter av fördomar.

ÄVEN UNDER JESUS TID var människor förledda av fördomar. ”Kan det komma något gott från Nasaret?” frågade en blivande lärjunge när han hörde om Jesus för första gången.

JESUS PLACERADE INTE människor i fack eller kritiserade dem. I stället för fördomar överskred han olika gränser med ord och gärningar. Med kärlek mötte han dem som stötts bort från gemenskapen. Han bjöd till sig många i alla avseenden oväntade personer. Han visade med hela sitt liv att varje människa är en Guds avbild, älskad av Gud.

VILKEN RIKEDOM ATT LEVA bland alla Guds avbilder. En har sina rötter i Finland, en annan i Sverige och ytterligare en annan i Nasaret. Våra rötter har format oss till de avbilder som är idag vi. Vi kallas till att med våra rötter följa i Jesus fotspår: att möta och älska människor, dem som vi delar våra gemensamma rötter med och dem vars rötter är mer okända för oss.

TILL DENNA INBJUDAN tar oss även fastetiden, som börjar precis innan sverigefinnarnas dag. Då går vi bredvid Jesus mot Jerusalem, mot hans död på korset.

UNDER FASTETIDEN FÅR VI reflektera över detta: vad betyder det att Gud har älskat oss så mycket att Gud dog för oss? Hur är det förknippat med våra liv och vad leder det oss till?

VEM ÄR DU? Du är skapad till Guds avbild och försonad. Gud har sänt dig till i sitt arbete att förändra världen.